

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΙΔΙΑ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Ο δικός μου Όλυμπος: Πουθενά στον κόσμο δεν μυρίζει έτσι

Το κείμενο αποτελεί (διασκευασμένο) απόσπασμα από το ταξιδιωτικό αφιέρωμα της Βάσως Βλαχοπούλου στον τόπο καταγωγής της και δημοσιεύτηκε στον διαδικτυακό ιστότοπο <https://www.travel.gr/> στις 05.09.2021.

Κάθε φορά που κλείνω τα μάτια μου, για να βρεθώ στο μέρος που γαληνεύει την ψυχή μου, στο μέρος που με αγκαλιάζει κυριολεκτικά, στο μέρος όπου καταφεύγω, όταν νιώθω αδύναμη και γυρίζω πίσω άλλος άνθρωπος, βλέπω μπροστά μου τον Όλυμπο. Ο Όλυμπος για μένα είναι αυτός ο μαγικός τόπος που γιατρεύει τις πληγές, που γεμίζει δύναμη κάθε κύτταρο της ύπαρξής σου, που σε κάνει να σκέφτεσαι πως η ζωή είναι ωραία. Σε αυτό το μαγικό βουνό οι πρόγονοί μου έχτισαν το Λιτόχωρο, τη δεύτερη πατρίδα μου. Στη Νέα Υόρκη υπάρχει Σύλλογος Λιτοχωριτών, ο οποίος ιδρύθηκε το 1901, έναν αιώνα μετά την άφιξη των πρώτων εκεί ενεργός και καλά ριζωμένος πια. Ανάμεσά τους και δικοί μου συγγενείς.

Στο Λιτόχωρο, η βρύση στην πλατεία Χοροστασούλι, δίπλα στο σπίτι μας, έχει το όνομα του παππού. Σ' αυτήν την πλατεία πέρασα τα πιο όμορφα καλοκαίρια της ζωής μου. Τα βράδια πηδούσαμε πάνω από φωτιές στη γιορτή του Σταυρού, σ' αυτήν τραγουδήσαμε και παίξαμε μέχρι τελικής πτώσης με τα παιδιά της γειτονιάς. Στις δεκαετίες του '80 και του '90 όλος ο νομός χόρευε και γλεντούσε στα beach bar¹ στην πλάκα Λιτοχώρου μέχρι το άλλο πρωί. Παραδίπλα, οι ψαράδες μάζευαν μύδια. Άπειρες ήταν οι φορές που ο μπαμπάς μου μας πετύχαινε εκεί, ψαρεύοντας με τον κολλητό του. Μετά, επιστρέφαμε όλοι μαζί και καταλήγαμε να τρώμε για πρωινό μύδια και αχιμούς με τσίπουρα στην αυλή! Τουρίστες και ορειβάτες, για να ανέβουν στο βουνό περνάγανε έξω από την πόρτα του σπιτιού και μας έβγαζαν φωτογραφίες. Είμαι σε πολλές καρτ ποστάλ με νυχτικά ή με μαγικό, αυτό είναι σίγουρο!

Το μεγαλύτερο ατού της περιοχής είναι το απίθανο κλίμα της, που οφείλεται στον Όλυμπο. Δεν είναι, όμως, μόνο το κλίμα, είναι και η ενέργεια που εκπέμπει το βουνό. Δεν είναι τυχαίο που οι θεοί το διάλεξαν για σπίτι τους. Η μαγεία του θρυλικού βουνού δεν κρύβεται μόνο στις κορυφές του, αλλά και στους ανθρώπους που ζουν σε αυτό. Είναι

---

1 beach bar: παραλιακά κέντρα διασκέδασης.

ευθείς, έντονοι χαρακτήρες, με σπινθηροβόλο πνεύμα και διάθεση για περιπέτεια. Δεν είναι τυχαία και η φήμη που λέει ότι στα ίδια μέρη γεννήθηκε και ο Αλέξης Ζορμπάς².

Κι αν πας μια βόλτα ως το φαράγγι του Ενιπέα, θα πιστέψεις ότι υπάρχουν ξωτικά και νεράιδες, νύμφες και ημίθεοι. Ίσως, μάλιστα, ακούσεις ή δεις κάποιο από τα πλάσματα αυτά, όταν κλείσεις το κινητό και αφεθείς στην ομορφιά της φύσης. Στον δρόμο προς τους Μύλους πρέπει οπωσδήποτε να μαζέψεις άγρια βατόμουρα. Κι αν αποφασίσεις να ανέβεις το βουνό, ετοιμάσου να μυρίσεις την πιο αρωματική ρίγανη του κόσμου. Φεύγοντας, πάρε μαζί σου οξυγόνο! Γέμισε τα πνευμόνια σου όσο μπορείς και κλείσε σ' ένα μπουκαλάκι τη μυρωδιά της γης μετά τη βροχή. Πουθενά στον κόσμο δεν μοσχοβολάει έτσι! Το υπογράφω.

A3. Η κειμενογράφος μέσα από προσωπικές εμπειρίες και αναμνήσεις της παιδικής της ηλικίας ταξιδεύει τον αναγνώστη στον τόπο καταγωγής της. Η ιδέα της σου άρεσε και προτείνεις στο σχολείο σου να δημιουργήσετε ένα ιστολόγιο με σκοπό να προβάλλετε τον τόπο σας ως τουριστικό προορισμό. Με τον τίτλο «Για να σου γνωρίσω την πατρίδα μου...», γράφεις το πρώτο άρθρο (200-250 λέξεων) που θα αναρτηθεί στο ιστολόγιο αυτό.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΑΜΠΑΡΔΩΝΗΣ (1953 -)

Ο διάδρομος (απόσπασμα)

Το απόσπασμα προέρχεται από τη συλλογή διηγημάτων του Γιώργου Σκαμπαρδώνη με τίτλο «ΠΡΟΣΟΧΗ: εποχιακή διέλευση βατράχων» (εκδ. Πατάκη, 2021).

Καθόμαστε με τον Γέροντα Ιωάννη στον εξώστη, στο ξύλινο μπαλκόνι του εβδόμου ορόφου της μονής -ουσιαστικά είναι σαν να βρισκόμαστε σε κάποιον εικοστό πέμπτο όροφο, εφόσον το μοναστήρι είναι χτισμένο στον βράχο και πάνω σε πυργωτή βάση ύψους οχτώ περίπου ορόφων. Από το σημείο αυτό λέγεται πως η θέα είναι από τις πέντε καλύτερες στον κόσμο. [...]

Απέναντι, αυτό το απόγευμα του Μαΐου που έχει διαφάνεια, βλέπουμε αφ' υψηλού και στο βάθος, αχνά, την Αλόνησο και τη Σκύρο, τη σταχτιά, τρεμίζουσα γραμμή του Πηλίου και δεξιά να λευκάζει η Μεγάλη Παναγιά του δεύτερου ποδιού της Χαλκιδικής. Είμαστε πολύ ψηλά, το μπαλκόνι είναι κρεμαστό κι έχω στιγμές την αίσθηση πως κάνω αλεξίπτωτο πλαγιάς. Με πιάνει κάτι σαν ίλιγγος. Από κάτω μας πετάνε πουλιά, χελιδόνια, δεκοχτούρες, κάργιες και λίγο, ελαφρώς, πιο ψηλά, ή στο ίδιο ύψος μ' εμάς, ζυγιάζονται

---

² Αλέξης Ζορμπάς: κεντρικός ήρωας διάσημου βιβλίου του Νίκου Καζαντζάκη

αετογέρακα και κερκινέζια χωρίς να φτερουγίζουν, ολισθαίνοντας³ μεγαλόπρεπα, κυκλικά, στα ανοδικά ρεύματα του αέρα. Από κάπου πλάγια και κάτω, έρχονται και φεύγουν σπαστές ριπές και φωνήεντα σπίνων και μακρινά, αποσπασματικά σχόλια αηδονιών.

Η συγκλονιστική ομορφιά του τοπίου με έχει αφήσει άναυδο -ακόμα και τον Γέροντα Ιωάννη που το έχει συνηθίσει, ή έτσι νομίζω.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Ποιες εικόνες του φυσικού τοπίου συγκλονίζουν τον αφηγητή; Ποια αίσθηση σου δημιουργούν οι περιγραφές του;

ή

2. Να γράψεις ένα μικρό διήγημα, αντλώντας από τις εμπειρίες σου, στο οποίο θα περιγράψεις ένα τοπίο φυσικής ομορφιάς που σε συγκινεί. Να δώσεις τίτλο στο διήγημα.

Μονάδες 25

---

³ ολισθαίνοντας: γλιστρώντας